

Vlaams
Parlement

vergadering **C140 – BIN9**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 25 februari 2014

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de genomen maatregelen naar aanleiding van de incidenten in Meulenberg (Houthalen) - 986 (2013-2014)	3
Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de benoeming van een aantal kabinetschefs in de Vlaamse administratie - 75 (2013-2014)	8
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitvoering van het meerjarenprogramma slagkrachtige overheid - 929 (2013-2014)	15
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de evolutie naar gelijkvormigheid van het statuut van contractuele en statutaire personeelsleden bij de Vlaamse overheid - 930 (2013-2014)	19

■

Voorzitter: de heer Marnic De Meulemeester

**Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de genomen maatregelen naar aanleiding van de incidenten in Meulenberg (Houthalen)
- 986 (2013-2014)**

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, ik moet niet uitgebreid terugkomen op de incidenten van 11 oktober 2013, want zelfs niet-Limburgers zullen deze incidenten nog wel helder voor de geest staan. Bij de poging tot arrestatie van een 19-jarig heethoofd vonden diens familie en sympathisanten het nodig om tumult te veroorzaken waardoor hij kon ontkomen. Toen de politie daaropvolgend een interventie wilde doen, werden politiecombi's met stenen bekogeld en werd een agent zelfs een schedelfractuur geslagen ten gevolge van een crash met diezelfde combi. Ook andere agenten liepen verwondingen op. Zelfs journalisten die ter plaatse kwamen, werden door enkele heethoofden ernstig bedreigd.

Naar aanleiding van deze incidenten stelde het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt (VSOA) een persmededeling op. Ik haal daaruit een essentieel citaat, dat de vinger op de wonde legt: "Het is duidelijk dat men dit soort van criminele jongeren niet zal kunnen overtuigen door middel van straathoekwerk, gemeenschapswachten, buurthuizen en jeugdwelzijnswerkers. Het beleid is op alle vlakken de laatste jaren incompetent geweest." En verder: "Het is aan het geitenwollensokkenbeleid te danken dat Meulenberg een no-gozone is geworden waar de criminelen het voor het zeggen hebben."

Minister, u werd hierover ondervraagd in de plenaire vergadering van 16 oktober 2013. U zei dat u met de burgemeester van Houthalen een gesprek zou aangaan om een integraal wijkbeleid te voeren. U zei toen: "Er moet een taskforce komen, niet alleen van politie en justitie, maar een taskforce met politie, met het OCMW, met de integratiedienst, met de scholen, met de VDAB, met het culturele en sportverenigingsleven. Er moet dus een volgehouden, consequente aanpak zijn, een integraal wijkbeleid dat, wat mij betreft, maanden, jaren moet duren, met een monitoring." U zou ook contact opnemen met de Vlaamse bouwmeester. Hierover zei u in diezelfde plenaire vergadering: "Er worden wereldwijd verbanden gezocht tussen ruimtelijke planning, publieke ruimte, architectuur en integratie. Mijn mening is dat deze wijk leidt tot segregatie." Er moest dus volgens u worden bekeken of die architecturale aanpak, of die publieke ruimte niet contraproductief is.

Minister, we zijn ondertussen vier maanden verder. Kunt u toelichting geven over de al genomen maatregelen? Wat is de stand van zaken van de taskforce die u destijds hebt aangekondigd? Welke initiatieven werden er al genomen en wat zit er nog in de pijplijn?

Tijdens de bespreking in de plenaire vergadering zei u ook dat er in de wijk een potentieel is voor burgerinitiatieven. Hoe ziet u dat concreet? Hebt u stappen gezet om ter plaatse burgerinitiatieven te stimuleren? Zo ja, wat is daarvan tot nu toe het resultaat?

Ik heb begrepen dat de bouwmeester ter plaatse is geweest. In oktober zei hij dat hij zichzelf drie maanden gaf om een goed plan en een aantal richtlijnen op te stellen, om de wijk en de situatie in de wijk ruimtelijk gezien te verbeteren. Is dat gebeurd? Zo ja, wat is daarvan het resultaat? Zo niet, wanneer mogen we dat verwachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Janssens, ik wil, zoals ik al in de plenaire vergadering heb gezegd, dat er voor die wijk een omvattende aanpak komt. Ik heb ook gezegd dat er geen sprake kan zijn van een integratiebeleid zonder dat er eerst werk wordt gemaakt van het veiligheidsbeleid.

Ik ben blij dat de visie die ik heb ontwikkeld de leidraad is geworden voor de aanpak daar. Ik ben ook blij dat veiligheid daar een prioriteit is van de taskforce. In het weekend van 15 februari vond er nog een grootschalige politieactie plaats. Er wordt nu permanent op veiligheid ingezet.

Meteen na de incidenten in Meulenberg werd, zoals ik suggereerde in het parlement op 16 oktober 2013, een taskforce opgericht. De gouverneur neemt de coördinatie daarvan op zich, wat de ernst van de oefening beklemtoont. De taskforce bestaat naast de gouverneur uit de burgemeester, de eerste schepen, de zonechef van de eigen politiezone en die van de naburige politiezone Genk-As-Opglabbeek-Zutendaal (GAOZ), de arrondissementscommissaris, de gemeentesecretaris, de groepscoördinator maatschappelijke participatie van de gemeente, het hoofd van het interventieteam, de adviseur wijkregie en een vertegenwoordiger van mijn kabinet. De taskforce kwam al driemaal samen en voert een tweesporenbeleid: een spoor op de kortere termijn dat veiligheid als topprioriteit stelt en een spoor op de langere termijn om te komen tot een werkelijk geïntegreerde aanpak.

Voor de langere termijn wordt een integraal en beleidsdomeinoverschrijdend actieplan uitgewerkt. Daartoe werden binnen de taskforce acht werkgroepen opgericht: met betrekking tot integrale veiligheid en overlastpreventie, tewerkstelling, opvoeding, huisvesting, vrije tijd en jeugd, onderwijs, armoede en welzijn, en leefbaarheid. Dit plan moet in mei klaar zijn en beoogt een veilige en leefbare wijk. Een absolute basisvoorwaarde om, met de medewerking van de inwoners, een dergelijk plan te ontwikkelen, is het creëren van een veilige omgeving. Veiligheid is topprioriteit voor de taskforce.

De doelstelling op korte termijn, de no-nonsense aanpak, zien we op het terrein. Er zijn gerichte en zichtbare politieacties om de heethoofden te isoleren. Immers, we hebben het ook in de plenaire vergadering vermeld, steeds weer zien we dat een kleine groep de problemen veroorzaakt. Ook de allochtone gemeenschap veroordeelt dat groepje. Die zijn ondertussen gekend en er zijn reeds arrestaties geweest. In het weekend van 15 februari was er een grootschalige politieactie met meer dan honderd agenten.

Er is een cel Overlast en Preventie (COP) opgericht die bestaat uit politie, preventiewerkers en welzijnsdiensten. De cel heeft een signaal- en een begeleidingsfunctie. Meer dan tien jongeren volgen ondertussen een traject. Die trajecten zijn op maat van de jongere en hebben, al naargelang de noden, aandacht voor werk, vrijetijdsbesteding, drugspreventie enzovoort.

De politiezone van Houthalen-Helchteren was te klein. De rellen van vorig jaar hebben de samensmelting met GAOZ versneld. Een groter korps creëert flexibiliteit en laat toe korter op de bal te spelen bij interventies. Na de incidenten is eveneens het besef gegroeid dat de veiligheid voor de agenten beter moet. Er werd dan ook geïnvesteerd in beter beschermingsmateriaal.

Het betrekken van burgerinitiatieven vormt een van de aandachtspunten van de taskforce. Meulenberg heeft een sterk verenigingsleven met veel vrijwilligers. Hierop zal worden voortgebouwd en het bestaande netwerk zal, waar het kan, worden versterkt.

Op 21 en 28 januari organiseerde het Jeugd welzijnswerk in Meulenberg beleidsdagen met jongeren uit de wijk en met vertegenwoordigers van de gemeente, het onderwijs, de politie enzovoort. Het jeugd welzijnswerk werkt met dezelfde procesbegeleider als de taskforce, op die manier kunnen de processen goed op elkaar aansluiten.

Op 10 februari trokken het gemeentebestuur en enkele topambtenaren op 'inleefdag' in de wijk. Zij hadden er in de namiddag gesprekken met buurtbewoners en organisaties die in de wijk actief zijn. In de voormiddag werd, samen met wijkbewoners, een visie ontwikkeld op geïntegreerd werken, een visie die, als alles goed gaat, deel moet uitmaken van een geïntegreerd actieplan.

Op 25 februari en 15 april is er een stuurgroep lokaal platform gepland met alle professionele actoren in de wijk. Nog in april komt er een uitgebreide bewonersparticipatie om bewoners te informeren en te betrekken bij het proces. Daarnaast heeft de gemeente in haar strategische meerjarenplanning aandacht voor voldoende ontmoetingskansen tussen de verschillende gemeenschappen. Al deze initiatieven hebben tot doel input te verzamelen voor het plan dat in opmaak is om Meulenberg weer leefbaar te maken en om de betrokkenheid van de inwoners daarbij te verhogen.

Er wordt ingezet op wijkfeesten, het kinderfeest en uitwisselingsactiviteiten die worden georganiseerd door het platform vrouwenorganisaties, de diversiteitsraad en de seniorenraad. Ook de moskeeverenigingen zijn een actieve partner in de organisatie van activiteiten.

Samen met het Regionaal Instituut voor Maatschappelijk Opbouwwerk (RIMO) zullen dialoogmomenten worden opgezet om met ouders uit de wijk in gesprek te gaan. Het is de bedoeling gerichte vragen aan bod te laten komen over bepaalde overlastfenomenen zoals kleine criminaliteit en drugsgebruik. Hun rol hierin is essentieel.

Het Team Vlaams Bouwmeester heeft op mijn vraag een studie besteld voor een geïntegreerd ruimtelijk onderzoek voor de wijk Meulenberg. Deze studie is toegewezen aan het ontwerpteam Dierendonck-L.U.S.T.-Vanmeirhaeghe. Dit geïntegreerd ruimtelijk onderzoek wordt uiteraard afgestemd op de werkzaamheden van de taskforce. Doel is om het DNA van de wijk op te waarderen tot een wijkweefsel met mogelijke ruimtelijke, ecologische, economische én sociale winsten.

Het onderzoek gaat uit van statistisch materiaal, de wensen en bezorgdheden van de gemeente en de reeds aan de gang zijnde werken in Meulenberg. Op 27 januari heeft het ontwerpteam samen met een delegatie van de gemeente een eerste keer zijn stand van het onderzoek toegelicht aan het Team Vlaams Bouwmeester. Het volgende overlegmoment is voor 24 februari. De finale sessie moet op 28 maart plaatshebben. Het is de bedoeling dat het rapport begin april wordt opgeleverd.

Er werd daar toen over gediscussieerd, er is zelfs wat lacherig over gedaan, maar een dergelijke benadering houdt maximaal rekening met de leefbaarheid en de sociale cohesie binnen de wijk. De bouwmeester zelf heeft het over Meulenberg 2.0 waarbij door relatief kleine ingrepen woon-, werk- en ontspanningsmogelijkheden een groene economie en sociale tewerkstelling naar de wijk moeten brengen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Dank u, minister, voor de lijst van de initiatieven die al werden genomen of nog zullen worden genomen. Vanzelfsprekend is veiligheid in die wijk, zeker in het licht van de gebeurtenissen van oktober vorig jaar, een absolute prioriteit. Gezien de samenstelling van de wijk, is het veiligheidsprobleem onlosmakelijk verbonden met integratie en inburgering.

Kijken we maar naar de cijfers. In Houthalen-Helchteren is 36 procent van de inwoners van vreemde origine. In de wijk Meulenberg is dat zelfs 90 procent. De immigratie is nog altijd niet gestopt. De nieuwkomers groeien nog steeds aan in het kader van huwelijks- en gezinshereniging. Op korte en lange termijn ziet het immigratieprobleem er niet goed uit. Ook taalachterstand is er een gigantisch probleem. Er is een torenhoge werkloosheid. De scholingsgraad is veel te laag, en zo zijn er nog andere problemen die specifiek uit die immigratie voortkomen. Helaas hebben de vele inspanningen, middelen en belastingcenten die de voorbije jaren aan integratieprojecten werden besteed, weinig of niet het gewenste resultaat opgebracht. Integendeel, er is een probleem van segregatie.

In mei zal er een plan klaar zijn. We kijken daar natuurlijk naar uit. Ik druk de uitdrukkelijke hoop uit dat dit plan een krachtadiger aanpak zal bewerkstelligen dat wel tot goede resultaten zal leiden.

Ik heb ook in krantenartikelen gelezen dat de Limburgse taskforce – waar ook iemand van uw kabinet in zit, heb ik zojuist begrepen – zichzelf de opdracht heeft gegeven om over vijf jaar van Meulenberg weer “een normale wijk” te maken. Wat dat precies is, een normale wijk, dat zou ik graag van u horen, maar ik weet niet of u dat duidelijk kunt maken. De problemen die er de voorbije drie, vier of vijf decennia zijn ontstaan, zal men natuurlijk niet op vijf jaar kunnen wegwerken.

Minister, ik heb nog twee bijkomende vragen. De taskforce is al drie keer samengekomen, hebt u gezegd, maar op welke termijn blijft de taskforce aan het werk? Wat is het vergaderritme ervan?

We hebben het nu specifiek over de incidenten in Houthalen-Helchteren, maar er zijn uiteraard in de provincie Limburg nog een aantal andere gemeenten met een gelijkaardige problematiek. Ik denk dan voornamelijk aan de gemeenten in de mijngordel. Worden die ook op de ene of de andere manier, gezien de gelijkaardige sociale, geografische en demografische problematiek, in de taskforce betrokken? Hoe kunnen we met andere woorden vanuit de taskforce voorkomen dat in die andere mijngemeenten gelijkaardige incidenten ontstaan?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Janssens, over een aantal zaken die u aanhaalt, deel ik de analyse. Ik heb dat ook in de plenaire vergadering al gezegd, als ik het me goed herinner. Het is een wijk waar we veeleer van segregatie kunnen spreken, niet van een geslaagde integratie.

Dit houdt verband met inburgering en integratie, dat klopt, maar we weten dat Vlaanderen niet aan alle knoppen draait. Vlaanderen is niet bevoegd voor de toegang tot het rijk. Ik heb bij mijn bezoek daar publiekelijk aan de pers gezegd dat het aantal mensen dat er nog instroomt, disproportioneel groot is ten gevolge van volgmigratie, van gezinshereniging. Als ik me niet vergis – maar ik moet oppassen met het uit het hoofd citeren van cijfers –, gaat het om bijna 50 procent van de mensen dat is ingestroomd in het jaar 2012. U kunt dit in onze monitor terugvinden. Ik mag hopen dat het cijfer vermindert. We zien nu een algemene terugloop ten gevolge van een aanscherping van de wet op de gezinshereniging waardoor de instroom uit de Maghreblanden en Turkije kleiner is geworden. Het is abnormaal dat je met zulke grote aantallen voor volgmigratie zit. Ik hoop dat ook daar een zekere kentering zal ontstaan.

Ik werd hier in het parlement, nog voor u lid was van deze commissie, aangesproken op de aanpak van de achterstand bij de derde generatie. Ons decreet reikt niet zo ver, ons decreet focust op de eerste en de tweede generatie. Ik heb ook gezegd dat het eigenlijk abnormaal is om in een derde generatie nog te moeten inzetten op integratie, het is een zaak van elk beleidsdomein als er achterstand is, niet langer specifiek van het verticale beleidsdomein inburgering. Het is een opdracht van Onderwijs, van Werk, van Cultuur, van Jeugd, van Sport en ook van de lokale besturen, vandaar dat ik hier ook heb gepleit voor een geïntegreerde aanpak.

We hebben met deze regering al heel wat stappen gezet. U kaart het probleem van het niveau van de taal aan. We hebben dat niveau verhoogd met betrekking tot inburgering. Het is het niveau A2. U weet dat we heel sterk inzetten op onderwijs. Kinderen met taalachterstand zullen we bijlessen geven tot en met een taalbad van één jaar. Ze worden getest bij de toetreding, de ingang tot het lager onderwijs, bij de overgang van het kleuteronderwijs naar het lager onderwijs. Ze worden ook getest bij de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs.

Ik vind ook dat we met de samenleving veel meer moeten kunnen inspelen op integratie. Dat is ook een deel van het decreet. Het is een wederzijds proces, een participatief proces. Ik heb, zoals u weet, vorige week een campagne gelanceerd, een onderdeel ervan. Het is een oefencampagne Nederlands, waar al heel wat respons op komt. We stellen vast dat heel wat

mensen in Vlaanderen bereid zijn om eraan mee te werken. Ik hoop dat er ook door verenigingen massaal op ingespeeld wordt, dat we met zijn allen een inspanning kunnen leveren.

U vraagt me welke wijk het wordt. Het plan is natuurlijk in volle opmaak. We moeten in de eerste plaats een veilige wijk hebben, een wijk waar sociale cohesie ontstaat, waar heethoofden de dienst niet kunnen uitmaken, waar voldoende mensen aan het werk zijn, want er is een heel hoge werkloosheidsgraad, en waar we hopelijk ook een aantal ingrepen zullen hebben op het ruimtelijke vlak. Het gaat natuurlijk vooral om het sociale weefsel.

De taskforce moet daar werk van maken. U vraagt me hoelang die zal werken. De taskforce werkt nu heel intensief aan de opmaak van het plan, maar het is de bedoeling dat de taskforce blijft gedurende de hele uitrol van het plan. Over een periode van vijf jaar moet de taskforce blijven opvolgen en monitoren, dat zal iets minder intens zijn. Het slechtste wat we kunnen doen, is grote plannen maken en dan alles loslaten om ons na vijf jaar af te vragen hoe het nu weer stond. Het is de verantwoordelijkheid van de taskforce om daarmee door te gaan.

U vraagt ook wat in andere gemeenten gebeurt. In alle bescheidenheid denk ik dat dit model van geïntegreerde aanpak ook kan worden gevolgd op andere plaatsen. Het vergt inzet van alle actoren, van de lokale besturen, van de verantwoordelijken in de wijk zelf, maar ook van alle beleidsdomeinen. Vorige week nog hebben we met de regering projecten geselecteerd die in aanmerking komen voor het Federale Impulsfonds, iets wat nu nog federaal is, maar dat onze bevoegdheid zal worden. Ik heb er expliciet “het inzetten op geïntegreerde wijkwerking” aan toegevoegd, omdat het buiten het decreet om, dat mikt op de eerste en tweede generatie, een lokale verantwoordelijkheid is.

U weet dat we de gemeenten met de monitoring daarbij behulpzaam zijn. Ze kunnen die doelstellingen opnemen in de meerjarenplannen. Als ze willen, kunnen ze ook een integratiedienst oprichten. We hebben nu veel meer integratiediensten. Dat moet ertoe leiden dat het een zaak wordt van de hele gemeenschap. We geven kansen en die moeten worden gegrepen door de nieuwkomers, door de tweede en derde generatie. Op dat vlak kunnen en moeten we nog heel veel terrein winnen, want we hebben op essentiële domeinen een veel te grote achterstand. Dat blijkt uit ongeveer alle statistieken, die van Eurostat, die van onze monitor, die van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). We hebben een achterstand inzake onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, armoede en algemene participatie aan het maatschappelijk leven.

Ik hoop dat die aanpak werkt, dat er resultaten uit komen, en dat dit desgevallend inspirerend kan werken voor een geïntegreerde aanpak op andere plaatsen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, u stelt samen met ons vast dat de problemen met betrekking tot integratie niet zijn verdwenen na de eerste, zelfs niet na de tweede generatie, maar dat die nog verder doorlopen in de derde generatie. U deelt die analyse met ons. Dat hebben we al eerder vastgesteld.

De oorzaak daarvan is dat het integratiebeleid, het inburgeringsbeleid, zowel op het federale niveau inzake immigratie en instroom, als op het Vlaamse niveau inzake inburgering – wat uw bevoegdheid is –, een veel te vrijblijvend beleid is geweest. Men werkt veel te weinig met resultaatsverbintenissen. Men gebruikt geen stok achter de deur in het inburgeringsbeleid.

Minister, nu u deze analyse voor een groot deel met ons deelt, hoop ik dat u een kentering in het beleid zult bewerkstelligen, dat u een krachtadiger beleid naar voren zult schuiven, dat het plan dat u in mei wilt afronden, verder gaat dan alleen maar straathoekwerkers en inleefdagen met welzijnswerkers, dat u een krachtadiger beleid met resultaatsverbintenissen in dat plan opneemt.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is niet mijn plan. Het moet een lokaal plan zijn. Het moet lokaal worden gedragen. Ik heb initiatieven genomen, ik heb de aanzet gegeven, ik volg dat ook op. Ik heb elementen opgesomd die in die aanpak moeten worden opgenomen, vanaf een krachtdadige aanpak tot en met de inzet op andere elementen die ertoe bijdragen een maatschappelijk weefsel te verwerven. De resultaatsverbintenis hebben we met deze regering ingevoerd. We hebben niet gewacht op uw vraag om uitleg om dat te doen.

Ik heb me daarstraks vergist. Ik heb gezegd dat ik projecten heb geselecteerd. Uit de context kon blijken dat dat niet zo was. Het gaat niet om projecten selecteren, het gaat om prioriteiten bepalen voor mogelijke projecten die kunnen worden ingediend. Een van de prioriteiten is precies de geïntegreerde wijkwerking, maar er zijn nog geen projecten geselecteerd. Het was een lapsus.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de benoeming van een aantal kabinetschefs in de Vlaamse administratie
- 75 (2013-2014)**

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, collega's, het beeld bestaat dat inzake politieke benoemingen op het federale niveau de oude politieke cultuur nog heerst. De voorbije maanden en jaren hebben we voorbeelden gezien van hoe daar topfuncties worden toebedeeld volgens de partijpolitieke kleur. Dat beeld klopt en het wordt gesteld tegenover het beeld aan Vlaamse kant, waar alles veel netter zou verlopen, maar dat beeld klopt eigenlijk niet. Dit is de draagwijdte van mijn interpellatie.

Ook in Vlaanderen gebeuren politieke benoemingen in de topfuncties van onze administratie. Er gebeuren politieke benoemingen in alle instellingen die we vroeger parastatalen noemden, zoals De Lijn. Daar zitten de raden van bestuur vol politieke benoemingen. Daar wordt dat verantwoord doordat de Vlaamse overheid hetzij de hoofdaandeelhouder is, hetzij de overheid zelf is, dat er dus een oogje in het zeil moet worden gehouden, en dat het geen kwaad kan dat daar vertegenwoordigers van politieke partijen in zetelen. Dat is los van een aantal instellingen waar het decretaal verplicht is, zoals de VRT. Daarvan afstand genomen, zitten de zogezegde parastatalen vol politieke benoemingen.

Op het einde van de legislatuur zien we dat leden van kabinetten worden gedropt in de Vlaamse administratie, waar topfuncties zijn vrijgekomen, meestal op de post van administrateur-generaal of secretaris-generaal. Eind vorig jaar hebben we zo een aantal benoemingen kunnen lezen in het Staatsblad. Een kabinetschef van de minister-president wordt administrateur-generaal bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Een adjunct-kabinetschef wordt secretaris-generaal in het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO). Van minister Crevits wordt een kabinetschef secretaris-generaal van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Van minister Vandeurzen is er een kabinetschef benoemd tot secretaris-generaal Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en een adjunct-kabinetschef tot administrateur-generaal van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Van minister Muyters is er een kabinetschef die secretaris-generaal mag worden van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed. Van minister Van den Bossche zal een adjunct-kabinetschef administrateur-generaal van Wonen-Vlaanderen mogen worden.

Minister, collega's, dat is geen toeval. We kennen de selectieprocedure die daarvoor wordt gehanteerd. Jobpunt Vlaanderen wordt daarvoor ingeschakeld. De vacatures worden

opengesteld en de kandidaturen kunnen worden ingediend. Daarna gaat Jobpunt in eerste instantie na of die kandidaturen wel ontvankelijk zijn, onder meer wat de diplomavooraarden betreft. Vervolgens is er een verkennend gesprek dat eliminerend is. Dan zijn er testen voor leidinggevende functies en dergelijke. Die zijn ook eliminerend zodat er op het einde van de rit een beperkte lijst overblijft van de kandidaten die die selecties tot een goed einde hebben gebracht. Daarna moet de opdrachtgever, in dit geval de Vlaamse Regering, een interview hebben met de betrokkene en een keuze maken.

Bij dat laatste schuilt de adder onder het gras. Jobpunt Vlaanderen fungeert hier, wellicht op een zeer goede manier, als een soort headhuntersbureau, maar het is finaal de Vlaamse Regering die uit de geselecteerde kandidaten die de test hebben doorstaan, de keuze maakt. Minister, u kunt zich dan de vraag stellen waarom men zich al die moeite getroost. Trekt men zo niet een beetje een rookgordijn op? Creëert men zo niet een soort illusie van objectiviteit? Men weet dat het op het einde van de rit uiteindelijk toch de regering is die beslist. Ik denk dat het buiten kijf staat dat, wanneer daar mensen tussen zitten – waarvan de bekwaamheid nooit in twijfel wordt getrokken, laat dat duidelijk zijn – met de goede politieke kleur, die volgens de evenwichten worden aangeduid. Dan moet het natuurlijk nogal frustrerend zijn voor de mensen die ook deelnemen aan die selectieprocedures en de eindlijst bereiken. Zij weten dan in feite min of meer bij voorbaat dat, wanneer er een politiek akkoord is om deze of gene kandidaat te nemen, zij gewoon uit de boot vallen.

Minister, de vraag is of dit zoveel verschilt van wat er op het federale niveau gebeurt. Toen de Federale Regering inzake de saga van de NMBS op een gegeven moment een headhuntersbureau inschakelde, begon iedereen te lachen. Men zei: “Haha, dit is gewoon het kweken van een illusie, want uiteindelijk is het toch gewoon de regering die aanduidt.” De manier waarop dit gebeurde, is inderdaad niet fraai. Het feit dat men dat headhuntersbureau inschakelde, was gewoon windowdressing. Men kan zich ook hier de vraag stellen of heel die procedure, met name de laatste stap waarbij het uiteindelijk de Vlaamse Regering is die beslist en kiest, ook geen windowdressing is. Moet het niet op een andere manier gebeuren? Zou Jobpunt Vlaanderen geen lijst moeten opstellen met een rangschikking van kandidaten, zodat de regering gewoon de eerste kandidaat moet kiezen of in ieder geval over zeer goede papieren moet beschikken om af te wijken van de rangschikking die door Jobpunt Vlaanderen is opgemaakt? Dat zou misschien een eerlijkere formule zijn. Dan zou het beeld dat we het in Vlaanderen wat dat betreft beter doen dan op het federale niveau, nog kloppen ook.

Minister, is voor die zeven topfuncties die ik heb opgenoemd, de selectie gebeurd volgens de procedure van Jobpunt Vlaanderen? Zo ja, wie heeft het interview gedaan met de verschillende kandidaten? Hoeveel kandidaten waren er uiteindelijk voor elke functie na de eliminerende testen van Jobpunt Vlaanderen?

Indien niet, waarom heeft de Vlaamse Regering de procedure niet gevolgd? Dat is een logische vraag. Wat zijn bovendien de criteria waaraan de kandidaten moeten voldoen om te worden aangesteld? Wat was met andere woorden de motivatie om net die bepaalde kandidaten uit het lijstje – tenzij er geen lijstje was van Jobpunt Vlaanderen – te kiezen? Waarom laat de Vlaamse Regering – dat is uiteraard een politieke vraag – niet toe om een volgorde te laten opstellen waaraan de Vlaamse Regering zich moet houden bij de aanstelling van de verschillende kandidaten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Hauthem, uw interpellatie bewijst dat u weer gezond en wel bent. We zijn daar blij om. Ik zal proberen een antwoord te geven op uw vele vragen, hoewel ik uw eerste vraag al moeilijk kan volgen. U refereert aan een krantenartikel waarin er sprake is van zeven benoeringen, terwijl u moet weten dat de secretaris-generaal van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs volledig buiten onze scope valt. Dat heeft niets te maken met het Vlaams personeelsstatuut (VPS) of met Jobpunt Vlaanderen. Het

is privé, puur privé. Het is de koepel van het vrij onderwijs. Daar hebben wij niets mee te maken. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Maar voor al het andere kan ik u bevestigen dat de werkwijze werd gevolgd zoals die werd voorgeschreven. Meteen is uw laatste vraag – “Zo neen, waarom heeft de Vlaamse Regering de procedure van Jobpunt Vlaanderen niet gevolgd?” – zonder voorwerp. Wij hebben die procedure gevolgd. U hebt die procedure geschetst. Jobpunt Vlaanderen voert steeds de selectieprocedure uit en stelt een groep van geschikte kandidaten voor aan de opdrachtgever. Vervolgens is er een interview met de opdrachtgever en de geschikte kandidaten, waarna de opdrachtgever, zijnde de Vlaamse Regering, de keuze maakt en de beslissing neemt.

Het finale interview wordt steeds gevoerd door de functioneel bevoegde minister of ministers, aangevuld met de beide viceministers-presidenten en de minister-president. Dat is een regel die altijd gehanteerd wordt door de regering.

Hoeveel kandidaten waren er voor elke functie? Het is een beetje een droge opsomming, maar ik zal proberen ze snel te geven.

Voor de functie van administrateur-generaal (AG) bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) hebben zich dertien mensen kandidaat gesteld. Eerst wordt het cv gescreend. Vier voldeden niet aan de voorwaarden. De negen anderen werden uitgenodigd voor een verkennend gesprek. Twee werden op basis van dit verkennend gesprek door Jobpunt Vlaanderen uitgesloten. Zeven kandidaten deden vervolgens de test leidinggevende en functiespecifieke competenties. Drie kandidaten werden op basis daarvan niet geschikt bevonden. Eén kandidaat trok zich na de test terug. Drie geschikte kandidaten werden voorgesteld aan de opdrachtgever.

Voor de functie van secretaris-generaal bij het Departement Mobiliteit en Openbare Werken waren er 27 kandidaten. 12 voldeden niet. 2 trokken zich in dit stadium terug. 13 voerden een verkennend gesprek. 8 werden op basis hiervan uitgesloten door Jobpunt Vlaanderen. 5 kandidaten deden vervolgens de test leidinggevende en functiespecifieke competenties. 3 werden op basis van die test niet geschikt bevonden. 2 geschikte kandidaten werden voorgesteld aan de opdrachtgever.

Voor de functie van secretaris-generaal Welzijn, Volksgezondheid en Gezin waren er acht kandidaten. Twee voldeden niet. Zes werden uitgenodigd voor een verkennend gesprek. Drie werden op basis daarvan uitgesloten. Drie deden de test leidinggevende en functiespecifieke competenties. Twee werden op basis van die test niet geschikt bevonden. Een geschikte kandidaat werd voorgesteld aan de opdrachtgever.

Voor het Agentschap Zorg en Gezondheid waren er zeven kandidaten. Een voldeed niet. Zes voerden een verkennend gesprek. Op basis daarvan werden er drie uitgesloten. Drie deden de test leidinggevende en functiespecifieke competenties. Een werd niet geschikt bevonden. Twee geschikte kandidaten werden voorgesteld aan de opdrachtgever.

Voor de functie van administrateur-generaal bij Wonen-Vlaanderen waren er dertien kandidaten. Drie voldeden niet. Tien werden uitgenodigd voor een verkennend gesprek. Vijf werden op basis daarvan uitgesloten. Vijf werden uitgenodigd voor de test leidinggevende en functiespecifieke competentie. Twee werden op basis van de test niet geschikt bevonden. Drie geschikte kandidaten werden voorgesteld aan de opdrachtgever.

Voor de functie van secretaris-generaal van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed waren er achttien kandidaten. Vijf voldeden niet aan de voorwaarden. Vier trokken zich terug. Negen werden voor de test uitgenodigd. Zeven werden niet geschikt bevonden. Twee geschikte kandidaten werden voorgesteld aan de opdrachtgever.

Wat zijn de criteria waaraan de kandidaten moeten voldoen om aangesteld te worden? Ten eerste moeten ze geschikt worden bevonden en worden ze voorgedragen door het op basis

van een Europese aanbestedingsprocedure geselecteerde kantoor dat de assessments doet. Dit komt terug bij Jobpunt, dat de geschikte kandidaten voordraagt. Dat is de basisvoorwaarde: je moet in de eindronde zitten van enkele mensen, twee tot drie, die geschikt bevonden worden. Dan komt het interview met de ministers, ik heb u de samenstelling geschetst. Het interview gaat over de motivatie, het strategisch inzicht, de visie van de kandidaten in de functie of het domein en de ambities van de kandidaten in de functie. Soms worden ook gerichte persoonlijke vragen gesteld met betrekking tot de interesses. Soms wordt in dat gesprek ingepikt op hun situatie en wordt gevraagd hoe de kandidaat reageert.

Ik kom nu tot de laatste vraag, over de motivaties. Ik zal die ook voorlezen. Dat is tamelijk droog. Ik zou ze ook schriftelijk kunnen bezorgen, want het is een uitvoerig antwoord dat ik hieromtrent moet geven. Er wordt hier geen melding gemaakt van andere kandidaten om privacyredenen. Ik geef de motivaties waarom die kandidaat gekozen is. Kandidaten die niet aangeduid zijn, hebben altijd het recht om het dossier helemaal op te vragen en naar de Raad van State te trekken. We geven om privacyredenen nooit de namen vrij. Het gaat hier om de motivatie bij de mensen die u bekend zijn, die ertoe geleid heeft waarom zij aangesteld zijn.

Eerst geef ik de motivatie bij de heer Joris Relaes voor de functie van AG van ILVO. De motivatie is als volgt. De antwoorden van de heer Relaes sluiten in het algemeen meer aan op de verwachtingen van de functioneel bevoegde minister. De heer Relaes weet de ministers er het meest van te overtuigen over de vereiste competenties te beschikken. Uit het interview blijkt dat de intrinsieke motivatie van de heer Relaes uitgesprokener is dan bij de andere kandidaten. De heer Relaes blijkt doorheen het gesprek nog meer dan de andere kandidaten te getuigen van inhoudelijke kennis en doorzicht van de organisatie, gestaafd aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden. De heer Relaes beschikt over een uitgebreid netwerk. De heer Relaes heeft een jarenlange professionele ervaring kunnen opbouwen binnen en met het ILVO. De heer Relaes heeft een doorgedreven inzicht in het specifieke karakter van het ILVO, waardoor hij nog meer dan de andere kandidaten inziet welke specifieke knowhow en flexibiliteit vereist is. Uit het rapport met betrekking tot de leidinggevende en functiespecifieke competenties blijkt dat de heer Relaes getuigt van een goed inzicht in het ILVO en de uitdagingen waar men voor staat. De heer Relaes weet te overtuigen door zijn visie, alsook door het feit dat hij oog heeft voor nationale en internationale samenwerkingen.

Ik ben dit vergeten te zeggen. Van de finale test door de regering, namelijk het kernkabinet aangevuld met de vakminister of vakministers, wordt een woordelijk verslag gemaakt. Er komen altijd twee mensen uit de betrokken administratie die de vragen notuleren die worden gesteld aan de opeenvolgende kandidaten en de antwoorden. Aan de hand van de rapporten die daarvan gemaakt worden, wordt dan een deliberatie gedaan en wordt de motivatie, zoals ik ze voorlees, opgemaakt.

De keuze voor de heer Filip Boelaert voor de functie van secretaris-generaal van het departement MOW werd als volgt gemotiveerd. De antwoorden van de heer Boelaert sluiten in het algemeen meer aan op de verwachtingen van de opdrachtgever. De heer Boelaert is nog meer dan de andere kandidaat sterk intrinsiek gemotiveerd om de functie op te nemen. De heer Boelaert onderbouwt zijn motivatie breder dan de andere kandidaat. De heer Boelaert verwerkt nog meer dan de andere kandidaat de toekomstige uitdagingen van het departement in zijn antwoord, onder meer door ook te verwijzen naar de kansen en uitdagingen die vervat zitten in de zesde staatshervorming. De heer Boelaert geeft nog meer dan de andere kandidaat aan een zicht te hebben op de concrete werking van de strategische adviesraden en de aandachtspunten daarin. Hierin stemt zijn antwoord meer overeen met de verwachtingen dan het antwoord van de andere kandidaat. De heer Boelaert toont tijdens het gesprek aan – meer nog dan de andere kandidaat – een goed inzicht te hebben in de werking, opportuniteiten en kansen op het vlak van mobiliteit en openbare werken. De heer Boelaert weet te overtuigen door een correcte en zakelijke opbouw van zijn betoog.

Mevrouw Karine Moykens werd gekozen voor de functie van secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG). Zij was de enige kandidate die geschikt werd bevonden na de test leidinggevende en functiespecifieke competenties. Uit het gesprek met de opdrachtgever komt duidelijk naar voren dat het profiel van mevrouw Moykens zeer goed aansluit bij de verwachtingen van de functioneel bevoegde minister. Het advies van het selectiekantoor met betrekking tot de geschiktheid van de kandidate werd bevestigd.

De heer Dirk Dewolf werd gekozen voor de functie van administrateur-generaal van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Uit de resultaten doorheen de hele wervingsprocedure blijkt dat de heer Dewolf globaal gezien positiever scoorde dan de andere kandidaat. Deze vaststellingen werden bevestigd in het eindgesprek. De intrinsieke motivatie van de heer Dewolf is uitgesprokener dan die van de andere kandidaat. De voeling met de interne dynamiek van een grote overheidsorganisatie in het algemeen en de diversiteit van de zorgsector in het bijzonder is bij de heer Dewolf aanwijsbaar groter. De heer Dewolf heeft doorheen zijn loopbaan een brede kijk op het zorglandschap opgebouwd. De heer Dewolf heeft een stevige ervaring als actor in de politieke en administratieve besluitvormingsprocessen op hoog niveau. De heer Dewolf brengt zijn visie op de nieuwe uitdagingen voor de zorg- en gezondheidsadministratie en de zorgsector helder en coherent naar voren, met inbegrip van een realistische kijk op het te bewandelen pad. De heer Dewolf heeft een scherper beeld ter zake dan de andere kandidaat, gebaseerd op zijn kennis en inzicht over het werkveld en de relevante partners. De heer Dewolf heeft een volledig zicht op het betrokken werkveld, de relevante partners en de te verwachten moeilijkheden. De heer Dewolf overtuigt de ministers er het meest van te beschikken over de competenties om de functie uit te kunnen oefenen.

De heer Helmer Rooze is gekozen voor de functie van administrateur-generaal van Wonen-Vlaanderen. De antwoorden van de heer Rooze sluiten in het algemeen meer aan bij de verwachtingen van de opdrachtgever. De heer Rooze weet de ministers er het meest van te overtuigen over de vereiste competenties te beschikken om de functie van administrateur-generaal bij Wonen-Vlaanderen uit te kunnen voeren. De intrinsieke motivatie van de heer Rooze om de functie uit te oefenen, blijkt nog uitgesprokener dan bij de andere kandidaten. De heer Rooze getuigt tijdens het gesprek nog meer dan de andere kandidaten van inhoudelijke kennis en visie, die hij staaft met concrete voorbeelden uit de praktijk. De heer Rooze getuigt nog meer dan de andere kandidaten van een scherpe visie over de relevante thema's die hij dadelijk weet te vertalen naar de praktijk. De heer Rooze overtuigt nog meer dan de andere kandidaten op basis van zijn expertise, onderbouwt zijn antwoorden en plaatst principes in de juiste context. De heer Rooze communiceert meer nog dan de andere kandidaten op een heldere en gestructureerde wijze.

De heer Peter Cabus is gekozen voor de functie van secretaris-generaal van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO). De antwoorden van de heer Cabus sluiten in het algemeen meer aan bij de verwachtingen van de functioneel bevoegde ministers. De heer Cabus weet de ministers er het meest van te overtuigen over de vereiste competenties te beschikken om de functie van secretaris-generaal van het departement RWO te kunnen uitoefenen. De heer Cabus heeft een beter, meer onderbouwd inzicht en een sterkere visie dan de andere kandidaat met betrekking tot de wijze waarop de transitie van het departement RWO moet worden aangepakt. De heer Cabus heeft een duidelijker en toekomstgericht idee dan de andere kandidaat met betrekking tot de verdere uitvoering en bijsturing van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De heer Cabus is meer nog dan de andere kandidaat sterk intrinsiek gemotiveerd voor de functie. De heer Cabus heeft een duidelijke visie, en voeling met het beleidsdomein, de stakeholders en de ambtenarij. De heer Cabus heeft duidelijke en ambitieuze doelstellingen en heeft zicht op de thema's die het departement aanbelangen.

Mijnheer Van Hauthem, u weet dat het Vlaams personeelsstatuut bepaalt dat Jobpunt Vlaanderen een lijst met geschikte kandidaten voorstelt aan de opdrachtgever. Dit is meestal

de Vlaamse Regering, maar het kan ook een raad van bestuur zijn. U onderschrijft dat Jobpunt die job op een correcte manier uitvoert. Dan heeft de opdrachtgever een interview met de kandidaten. Daar komt aan bod wat ik u net heb gebracht. Het gaat om kandidaten uit de voorgestelde lijst. De keuze wordt uitdrukkelijk gemotiveerd. Het is niet de consultant die een volgorde opstelt. De Vlaamse Regering draagt de eindverantwoordelijkheid. Zij krijgt een lijstje met topkandidaten. Het komt zeer zelden voor dat ministers zeggen dat de mensen die daarop staan, mensen zijn die dat absoluut beter niet zouden doen. Men gaat ervan uit dat die mensen, als ze door zo'n selectieprocedure zijn geraakt, geschikt zijn. Dat blijkt dan ook uit die interviews. Dan wordt een reeks vragen gesteld. Op basis daarvan maken de ministers een vergelijking, kiezen ze de beste kandidaten en motiveren ze waarom. Die motivering is ter inzage van iedereen op basis van de woordelijke verslagen van de vraagstelling zoals die is gebeurd in de loop van het interview met de betrokkenen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord. U hebt gelijk: het VSKO is geen administratie. Dat had ik moeten zien. Dat is inderdaad verkeerd.

U schetst hoe de procedure in elkaar zit. Maar het is nu net over de procedure dat wij het willen hebben. U zegt dat Jobpunt geen rangschikking opmaakt van de kandidaten die zijn uitgekozen. Daar ligt nu net het probleem: dat er geen rangschikking wordt gemaakt. Samen met u neem ik aan dat wanneer iemand doordringt tot die finale selectie, hij zijn bekwaamheden al voor een groot deel heeft bewezen. Dat is juist, maar dat is het punt niet. Het punt is hoe we politieke willekeur zo veel mogelijk moeten uitsluiten. De belangrijkste vraag, waarom u niet aan Jobpunt de mogelijkheid biedt om op het einde met een rangschikking te werken waardoor u zich dan ook gebonden voelt, is een vraag waarop u niet antwoordt. Dat is de cruciale vraag. Daar gaat het om. Indien de regering de rangschikking zou moeten volgen, is politieke willekeur uitgesloten.

Laten we wel wezen, minister, het kernkabinet voert het interview met de vakminister voor zover die niet in het kernkabinet zit. Dan voert de vakminister een interview met zijn eigen kabinetschef of adjunct-kabinetschef! Hij zal bij de samenstelling van zijn kabinet ook wel naar goede mensen zoeken, dat neem ik aan. Vaak zal hij die uit de administratie halen. Als ze dan toch zo goed zijn om secretaris-generaal te worden, neem ik aan dat ze in een volgende regeerperiode niet meer of niet opnieuw worden gedetacheerd naar het kabinet. Het is het een of het ander.

Om een lang verhaal kort te maken, het venijn zit in de staart. Zolang de regering – weliswaar uit een lijst geselecteerd door Jobpunt – zelf kan kiezen, zal de politieke willekeur blijven bestaan. Het zou een goede zaak zijn, mocht Jobpunt de bevoegdheid krijgen om een rangschikking op te stellen van de beste kandidaten, een rangschikking waar de Vlaamse Regering zich aan moet houden. Op deze manier zal men de indruk van de politieke benoemingen blijven meedragen. Wat de motivatie om deze of gene kandidaat te kiezen ook is, het is en blijft een vaststaand gegeven dat de Vlaamse Regering de finale beslissing neemt. Het zijn wellicht niet toevallig kabinetschefs en adjunct-kabinetschefs die benoemd worden in hoge posten binnen de Vlaamse administratie die vrijkomen in het licht van de verkiezingen. Zolang daar niets aan gebeurt, zitten wij in Vlaanderen met politieke niet-objectieve benoemingen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik heb enkele bedenkingen. Ik ken heel wat kabinetsmedewerkers die buitengewoon bekwaam zijn. Precies omdat ze tot de besten behoren, zijn ze vanuit de administratie gedetacheerd naar een kabinet. Ik ken ook kabinetsmedewerkers die aan een selectieprocedure deelnemen en daar – niet tot mijn verbazing – zeer goed uitkomen. Ze waren om te beginnen al zeer goed. Ze draaiden in het kabinet al op het hoogste niveau mee. Ze worden daar nog beter dan toen ze begonnen.

Ik vind het jammer dat men die bekwame mensen in de media en op straat voorstelt als onvoldoende bekwaam, of dat men zegt dat er gefoefeld wordt of dat ze daar enkel zitten omdat ze een partijpolitieke kleur hebben. Dat wil ik absoluut tegenspreken. Wie door de selectieprocedures geraakt, is van een bijzonder hoog niveau.

Omdat ze heel gedreven zijn, zijn ze niet alleen ambtenaar maar ook nog politiek actief. Doordat ze politiek actief zijn, zijn ze nog meer gedreven. Dat is een competentie.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Er zijn trouwens ook kabinetsmedewerkers die niet slagen. Dat gebeurt ook, mijnheer Van Hauthem. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

We zitten aan het einde van de legislatuur, we zitten in een speciale periode. Ik krijg de indruk dat u krampachtig wilt bewijzen dat deze Vlaamse Regering niet juist zit. Dat lijkt me niet. U vergelijkt het met politieke benoemingen, dat vind ik jammer.

Zoals de heer Kennes zegt, dat de goede kandidaten uit de kabinetten komen, lijkt me nogal logisch. Het zijn vaak de krakken die daar zitten. Ik heb er de afgelopen jaren ontmoet die heel bekwaam zijn in hun vakgebied. Zij mogen ook doorstromen. In elk geval mag u deze Vlaamse Regering niet verwijten dat ze hierin niet open is of een andere cultuur voert op dat gebied dan andere entiteiten in ons land. Dat moeten we erkennen. Als u eerlijk bent, tenminste.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb hier niet zoveel aan toe te voegen. Ik was wel getroffen door de zware woorden die u gebruikt, mijnheer Van Hauthem. U hebt het over politieke willekeur. U vergelijkt ons met andere niveaus. Het is niet zo dat mensen worden aangesteld op basis van een telefoontje.

Ik heb hier het proces geschetst. Het is selectief. Alleen de geschikte mensen geraken in de laatste ronde. Zoals de heer Meremans zegt, zijn er kabinetsmedewerkers die daar niet doorkomen. Wie er wel geraakt, is uitermate geschikt, zowel qua inhoudelijk talent als inzake management en visie op het domein en de sector.

De detachering naar kabinetten heb ik onmogelijk gemaakt in de vorige regeerperiode. Men kan niet worden benoemd tot leidend ambtenaar en vervolgens weer in een kabinet terecht komen. Wie kandideert voor leidend ambtenaar, moet die taak ook op zich nemen en kan zich niet laten vervangen om op een kabinet te gaan werken. Dat is tegenstrijdig aan de verantwoordelijkheden die gepaard gaan met die functie. Met alle respect voor de afdelingshoofden, de leidend ambtenaar moet zelf die taak op zich nemen.

Tot slot, er is geen sprake van willekeur. We moeten die mensen horen. Daar worden vragen gesteld. Er komt een woordelijk verslag. Er wordt gepeild naar kennis en visie. We moeten vergelijken. We kunnen geen beslissingen vanuit de losse pols nemen. Die kunnen getoetst worden. Er kunnen procedures worden gevoerd bij de Raad van State. De dossiers zijn openbaar, elke belanghebbende kan ze inkijken. De voorgaande trajecten kunnen worden bekeken. Er zijn altijd nuanceverschillen. De ene scoort beter op die en die elementen, de andere iets minder goed. Het finale interview is een degelijk gesprek, het is een zeer degelijke selectieronde. Er worden zeer gerichte vragen gesteld. Daarna moet de vergelijking gemaakt worden. Wie het daar niet mee eens is, wie die afweging, die vergelijking betwist, die kan naar de Raad van State trekken. We leven in een rechtsstaat. Het is niet de regering die het laatste woord heeft.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, mijnheer Meremans, u zegt dat dit het einde van de legislatuur is, maar ik kan er ook niet aan doen dat die benoemingen de laatste maanden gebeurd zijn. Eerder kon ik er niet over interpellieren, want toen waren ze nog niet

gebeurd. Dat was dus een beetje moeilijk, maar had ik het al eerder gedaan, dan had u mij gevraagd of ik een glazen bol had.

Minister, over de politieke willekeur. Ik weet wel dat de procedure anders is dan hier rechtover en dat wie in het laatste stadium geraakt, al wat bewezen heeft. Als ik het heb over de politieke willekeur, dan is het omdat die mogelijkheid er nog altijd is. Het gebeurt dan misschien niet op basis van een telefoontje, dat is juist, maar vanuit een bepaalde redenering zou men ook kunnen zeggen dat het niet is omdat men het via de telefoon doet, dat het geen geschikte man is, achteraf zou ook kunnen blijken dat dat een gouden zet was geweest. Maar wij zijn het erover eens dat het zo niet moet, dat staat buiten kijf.

Het element van de politieke willekeur kan nog altijd spelen – dat is de rode draad – zolang Jobpunt niet de mogelijkheid heeft om een rangschikking op te maken. En waarom zou men die bevoegdheid niet aan Jobpunt geven? Waarom zou men dat niet overwegen? De regering zou zich dan aan die rangschikking dienen te houden of zou er slechts in uitzonderlijke omstandigheden van kunnen afwijken. Dan zouden alle deuren voor een eventuele – ik zeg wel: eventuele – willekeur gesloten zijn. Dat lijkt me nog altijd een denkspoor dat het waard is om onderzocht te worden.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitvoering van het meerjarenprogramma slagkrachtige overheid - 929 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, collega's, het meerjarenprogramma slagkrachtige overheid werd door de administratie opgesteld in uitvoering van de doorbraak 'slagkrachtige overheid', die zelf voortkomt uit het programma Vlaanderen in Actie (ViA). Het meerjarenprogramma, dat door de Vlaamse Regering begin 2011 werd goedgekeurd, is bedoeld als een concreet opvolgbaar meerjarenprogramma.

Het formuleert vier strategische doelstellingen en twaalf sleutelprojecten en het overkoepelt tegelijk vele efficiëntieprojecten en -trajecten binnen diverse entiteiten. Per sleutelproject worden de belangrijkste activiteiten en de op te leveren resultaten in een concreet tijdspad met mijlpalen gespecificeerd. De administratie rapporteert regelmatig over dit programma.

Slagkrachtige overheid is de ViA-doorbraak waar de overheid zelf het meeste vat op heeft, omdat er minder dan bij andere ViA-doorbraken externe actoren bij betrokken zijn. In de mate dat men het zelf in de hand heeft, is de verantwoordelijkheid om resultaten te boeken natuurlijk ook groter. Het meerjarenprogramma is tevens een belangrijk thema van het regeerakkoord, en het verdient om al deze redenen dan ook een nauwgezette opvolging door het parlement.

Bij een eerdere gedachtewisseling over het meerjarenprogramma slagkrachtige overheid in deze commissie, stelde ik de vraag of er een algemene visie bestaat met betrekking tot de principes van outsourcing en insourcing: wordt dit ad hoc benaderd door de verschillende departementen en/of agentschappen of wordt er een algemene visie over ontwikkeld? U kon toen enkel antwoorden dat dit een belangrijke vraag is, maar dat daar nog geen algemene strategie over ontwikkeld werd.

De voortgang van het meerjarenprogramma werd door mezelf en een aantal collega's verder opgevolgd via schriftelijke vragen. In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 5 juli 2013 kreeg ik als antwoord dat de regering op basis van de rapporteringen over de stand van zaken

van bepaalde deelprojecten binnen het meerjarenprogramma, in 2013 heeft beslist om een aantal bijkomende doelstellingen te formuleren inzake structuurverbeteringen en samenwerking. Die hebben betrekking op: een verdergaande groepering van de managementondersteunende dienstverlening, het zo veel mogelijk gebruikmaken van managementtools zoals het Vlaams intermodulair personeelssysteem (Vlimpers) en Oracle Financials (OraFin), het nagaan waar het nuttig en wenselijk is om entiteiten en/of strategische adviesraden te laten fusioneren.

Deze doelstellingen werden verder geëxpliciteerd in meer concrete doelstellingen. Aan de administratie werd gevraagd om ze te vertalen in uitvoerbare projectplannen. De conceptnota's betreffende 'rationalisatie van de managementondersteunende diensten' en de conceptnota 'beperking van het aantal entiteiten bij de Vlaamse administratie' werden op 3 april en 20 september van vorig jaar goedgekeurd.

Minister, ik heb een aantal vragen in het teken van de opvolging. Voor welke strategische doelstellingen en sleutelprojecten zit de uitvoering op schema? Zijn er doelstellingen of sleutelprojecten waarvoor een bijsturing of intensifiëring in de uitvoering noodzakelijk is? Werd er ondertussen een algemene strategie ontwikkeld met betrekking tot outsourcing en insourcing? Hoe verhouden de bijkomende doelstellingen zich tot de oorspronkelijke sleutelprojecten? Wat is de timing voor de drie bijkomende doelstellingen: de groepering van de managementondersteunende dienstverlening, het zo veel mogelijk gebruikmaken van tools zoals Vlimpers en OraFin en de fusie van entiteiten en strategische adviesraden?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, mijnheer Kennes, u verwees naar een aantal schriftelijke vragen hierover. Uw vraag is heel omvattend. Ik zal proberen op elk van de onderdelen naar behoren te antwoorden.

Acht van de dertien sleutelprojecten kunnen op dit moment als beëindigd worden beschouwd. De uitvoering van de vijf overige projecten zit op schema.

Een project kan als beëindigd worden beschouwd als de projectdoelstellingen gerealiseerd zijn, de strategische beslissingen genomen zijn en de implementatie is afgerond of waarvan de implementatie wordt opgenomen door de bevoegde entiteiten en wordt aangestuurd door de bevoegde minister of ministers.

Belangrijk om op te merken is dat een beëindigd project wel tot gevolg kan hebben dat een aantal werkzaamheden reguliere werking is geworden en niet meer in de vorm van een specifiek project van het meerjarenprogramma wordt geplaatst. De gerealiseerde projecten hebben dus als het ware bereikt dat een nieuwe weg werd ingeslagen, zoals beoogd met het project, en die nieuwe weg werd verankerd. Het verder bewandelen van die weg is niet langer een taak van het programma slagkrachtige overheid.

Ik geef een voorbeeld. Voor het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) is het sleutelproject Modern HR-beleid afgerond, maar is de uitwerking van een hele reeks deelprojecten hetzij afgerond, hetzij nog aan de gang. Bijvoorbeeld: de wijziging van het Vlaams personeelsstatuut met de quickwins is vorige week vrijdag, 21 februari 2014, definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de conceptnota inzake de bijsturing van het HR-instrumentarium, die past binnen de doelstelling 'Leiderschap 2020', wordt eerstdaags geagendeerd op de ministerraad en moet daarna nog worden uitgevoerd, onder meer met een wijziging van het Vlaams personeelsstatuut.

Voor de stand van zaken voor elk van de sleutelprojecten verwijs ik naar de website van Vlaanderen in Actie: <http://www.vlaandereninactie.be>. Daar vindt u de acht sleutelprojecten die werden beëindigd, en de vijf overige die op schema zitten.

Uw tweede vraag heb ik al grotendeels beantwoord. Ik voeg er nog aan toe dat het CAG ernaar streeft om nog in deze regeerperiode voor alle sleutelprojecten de noodzakelijke

strategische beslissingen te hebben genomen, zodat de implementatie waar nodig verder kan worden opgenomen door de bevoegde entiteiten en kan worden aangestuurd door de bevoegde ministers.

Het CAG heeft een leidraad uitgewerkt met betrekking tot de keuze outsourcing/insourcing. Dat is een heel lijvig document. Ik zal dit ter beschikking stellen van de secretaris, want het zijn veel pagina's om voor te lezen. Het zou ons wat te ver leiden.

Hoe verhouden de bijkomende doelstellingen zich tot de oorspronkelijke sleutelprojecten? De bijkomende doelstellingen inzake de rationalisatie van de Managementondersteunende Diensten (MOD's) en de beperking van het aantal entiteiten strekken ertoe, net als de oorspronkelijke sleutelprojecten, te komen tot een sterkere en efficiëntere Vlaamse overheid. De goedkeuring van de conceptnota over de beperking van het aantal entiteiten bij de Vlaamse overheid zal ertoe leiden dat tien agentschappen worden afgeschaft en geïntegreerd in andere entiteiten. Dit zal leiden tot efficiëntiewinsten. De goedkeuring van de conceptnota over de rationalisatie van de MOD's zal eveneens leiden tot een aantal efficiëntiewinsten.

Ik geef een toelichting bij de diverse voorstellen die zijn opgenomen in beide conceptnota's. Wat de verdergaande groepering van de managementondersteunende dienstverlening betreft, vormt de conceptnota het kader waarbinnen het gelijknamige sleutelproject verder vorm krijgt. De ViA-projectfiche werd ook aangepast. Dat wil zeggen dat er de komende maanden enkele fusies plaatsvinden. Bijna alle MOD's zullen dan voor tweeduizend personeelsleden werken zoals de Vlaamse Regering in juli besliste. Er blijven er maar acht meer over.

Daarnaast zijn er de geplande groeperingen van de sociale diensten, de preventiediensten en de behandeling van arbeidsongevallen en beroepsziekten. De geplande groepering van de sociale diensten houdt in dat alle entiteiten moeten aansluiten bij de vzw Sociale Dienst voor het Vlaamse Overheidspersoneel. De geplande groepering van de preventiediensten houdt in dat alle entiteiten, met uitzondering van de VDAB, voortaan verplicht zijn aan te sluiten bij de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (GDPB).

Wat de geplande groepering voor de behandeling van arbeidsongevallen en beroepsziekten betreft: tegen eind mei 2014 moeten alle ministeries – de departementen en de interne agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid – voor de afhandeling van arbeidsongevallen en beroepsziekten een beroep doen op het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi).

Het zoveel mogelijk gebruikmaken van managementtools zoals Vlimpers en OraFin is het volgende punt. Het veralgemeend gebruik van Vlimpers en OraFin draagt bij tot rationalisatie van de managementondersteunende functies en past dus volledig in het sleutelproject. Wat OraFin betreft, kun je nu al stellen dat de overstap van de alternatieve systemen naar OraFin door de agentschappen met rechtspersoonlijkheid, een belangrijke kostendaling met zich mee zal brengen.

Dan de timing van de groepering van de managementondersteunende dienstverlening: zoals in de conceptnota is beslist, is het de bedoeling de groepering van de MOD's te realiseren tegen eind mei 2014. Wat de groepering van de preventiediensten bij GDPB betreft, is er met alle entiteiten gesproken. Gezien de verschillen in context, zal elke overheveling van bevoegdheden inzake preventie en bescherming op het werk, een eigen projectplan met eigen timing krijgen. Tegen eind mei moeten deze projectplannen klaar zijn. De aansluiting bij de GDPB zal uiterlijk op 1 januari 2015 zijn afgerond.

Wat de groepering van sociale dienstverlening betreft, had de sociale dienst de voorbije weken gesprekken met alle aansluitende entiteiten. De aansluiting bij de sociale dienst kan om diverse redenen – die ik nu niet kan uiteenzetten, dat zou ons te ver leiden – pas vanaf 1 januari 2015. Op basis van de gesprekken werd een consensus bereikt over over te hevelen personeel en budgetten.

Wat ten slotte de gegroepeerde behandeling van arbeidsongevallen en beroepsziekten bij AgODi betreft, doen alle ministeries voor de afhandeling van arbeidsongevallen en beroepsziekten ondertussen een beroep op AgODi.

Dan kom ik tot het zoveel mogelijk gebruik maken van managementtools zoals Vlimpers en OraFin. Vlimpers: op 1 januari 2014 sloten reeds 4 entiteiten aan, met 817 dossiers in totaal. Voor de overige entiteiten zal het Agentschap voor Overheidspersoneel tegen uiterlijk eind maart 2014 een nota met een omvattende planning opmaken.

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 30 april 2013 en 19 juli 2013, betreffende de rationalisatie van de managementondersteunde functies, werd door het CAG van 25 oktober 2013 een plan van aanpak voor het voorleggen van een uitgewerkt transitietraject van OraFin naar andere rechtspersonen goedgekeurd.

Ik kom dan tot de fusie van entiteiten en strategische adviesraden. Voor de volgende entiteiten zijn de opheffingsdata reeds bekend. Centrale Accounting: 1 februari 2014. Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS): 1 april 2014. Agentschap voor Onderwijscommunicatie: 1 april 2014. Vlaams Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie (WSE): 1 juni 2014. Voor de resterende zes betrokken entiteiten zijn de opheffingsdata voorlopig nog niet bekend. Dat is een taak van de vakministers, die elk om beurt het dossier op de agenda van de ministerraad moeten brengen. Voor de precieze timing voor die zes overige entiteiten moet ik u verwijzen naar de vakministers.

Op 24 september 2013 heb ik namens de Vlaamse Regering aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) gevraagd om binnen dertig dagen een advies te verlenen over de voorstellen in de op 20 september 2013 goedgekeurde conceptnota. De strategische adviesraden (SAR's) stuurden op 18 november 2013 een gemeenschappelijke brief, met de vraag of ze zelf gezamenlijk opties naar voren mochten schuiven.

De Vlaamse Regering heeft hierop geantwoord dat zij ten vroegste in januari een uitspraak zou doen over de beperking van het aantal strategische adviesraden. Op die manier kregen de strategische adviesraden de gevraagde tijd om een standpunt in te nemen. Op 20 december 2013 werd mij het gezamenlijk advies van alle strategische adviesraden samen bezorgd. Op 22 januari 2014 ontving ik het advies van de SERV, dat voortbouwde op het gezamenlijk advies van alle raden samen. Een aantal adviesraden brachten mij ook nog een individueel advies uit: de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid, Gezin op 14 januari 2014, de Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media op 27 januari 2014 en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) op 29 januari 2014. Die adviezen worden momenteel bestudeerd.

Ik zal binnenkort een concreet voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik moet daar wel aan toevoegen dat de beslissingen niet meer door deze regering kunnen worden genomen. Mede op vraag van het parlement is advies gevraagd aan alle raden. U weet dat het gaat over strategische adviesraden uit rechtspersoonlijkheid. Daar zijn dus decreten voor nodig. Er kan met andere woorden door de regering hoogstens een beslissing worden genomen die dan verdere uitvoering kan krijgen, maar die niet meer in deze regeerperiode tot het einde van het beslissingstraject kan komen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik dank u voor het uitgebreide overzicht. Ik had inderdaad een hele reeks vragen. Het gaat dan ook om een groot project. Het is een materie die voor Vlaanderen en voor de Vlaamse Regering van zeer groot belang is, maar die niet altijd veel zichtbaarheid oproept en waarvoor in het parlement ook niet altijd heel veel interesse bestaat. Ik ben altijd blij wanneer we hier periodiek een stand van zaken krijgen. Ik stel vast dat heel veel zaken op schema zitten en dat een aantal zaken werden afgerond. Er wordt ondertussen ook niet stilgezeten om zover mogelijk te geraken in wat binnen deze legislatuur nog kan gebeuren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, ik dank u voor uw waarderende woorden. Ik stel met u vast dat daar helaas vaak disproportioneel weinig aandacht voor bestaat, zeker in verhouding tot het federale niveau, waar reeksen hervormingen worden doorgevoerd van dingen die wij allang doen. De Vlaamse overheid is blijkbaar minder geliefd in de publieke opinie. Er is vaak heel weinig aandacht voor al die diepgaande hervormingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de evolutie naar gelijkvormigheid van het statuut van contractuele en statutaire personeelsleden bij de Vlaamse overheid - 930 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, daarnet had ik een heel algemene vraag. Deze vraag gaat zeer specifiek over een bepaald onderdeel van de Vlaamse bestuursaangelegenheden.

Ik verwijst naar het regeerakkoord, waar onder ‘Een Slagkrachtige overheid’, ‘Vernieuwend personeelsbeleid’ staat: “Uiteraard worden de verschillen in arbeidsvoorwaarden voor het contractueel en statutair personeel zoveel mogelijk weggewerkt zodat personeel op een eenvormige en bijgevolg efficiëntere manier kan worden aangestuurd.”

Ook tijdens de bespreking van de nota van de minister over ‘Een modern HR-beleid voor de Vlaamse overheid’ kreeg de doelstelling om een coherentie visie te ontwikkelen op de statutaire/contractuele tewerkstelling en de rechten en plichten naar elkaar toe te laten groeien, bijval in de commissie.

Naar aanleiding van de gedachtewisseling over de eerste voortgangsrapportage op het einde van het vorige parlementaire werkjaar werd als stand van zaken voor dit punt meegegeven dat er op het gebied van de bevorderingsmogelijkheden voor contractuelen, de mogelijkheid om als projectleider te worden aangesteld en de verlofstelsels, een aantal maatregelen op til stonden die de gelijkvormigheid zouden kunnen bevorderen. Andere verschillen, zoals op het terrein van de vergoedingen en toelagen, werden op dat moment nog geanalyseerd.

Binnen de overheidssector zullen principes als de onafhankelijkheid van de ambtenaren ten opzichte van de politieke overheid steeds een eigen aanpak vragen, die anders is dan in de privésector. Maar dat mensen die hetzelfde werk doen en dezelfde inzet bieden, andere rechten en plichten hebben en anders worden beloond zowel tijdens als na hun loopbaan, blijft toch een onlogisch gegeven.

Er worden rond dit punt ook initiatieven genomen door ambtenaren die zelf pleiten voor een mentaliteitswijziging en die vinden dat een aantal zaken niet snel genoeg vooruit gaan. Om innovatie en klantvriendelijkheid te bevorderen, stellen ze onder meer voor de vaste benoeming te herbekijken zonder evenwel het spreekwoordelijke kind met het badwater weg te gooien.

Minister, om die reden en ook naar aanleiding van een aantal publicaties of acties van die ambtenaren wil ik u graag volgende vragen stellen. Wat is de stand van zaken in dit dossier, dat een aantal facetten vertoont en waarvan sommige zaken sneller kunnen worden aangepakt dan andere? Werden de verdere analyses betreffende de weg te werken verschillen ondertussen afgerond? Er werd gezegd dat nog niet alles geanalyseerd was. Als die analyses ondertussen werden afgerond, wat zijn daarvan dan de resultaten? Ten slotte heb ik een

politieke vraag: wat zijn op dit ogenblik de grootste hindernissen om tot een meer gelijkvormig statuut te komen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, u stelt een interessante vraag en verwijst daarbij terecht naar het regeerakkoord, dat een aantal bepalingen bevat. U verwijst ook naar het sleutelproject Modern HR-beleid en tot slot naar mijn beleidsnota, waarin staat dat we stapsgewijs de arbeidsvoorwaarden statutair/contractueel in beide richtingen naar elkaar toe zouden laten groeien.

In uitvoering daarvan hebben we een aantal beslissingen genomen. Er is een besluit met betrekking tot het Vlaams personeelsstatuut, met een aantal heel concrete beslissingen. Net als hun statutaire collega's kunnen contractuele personeelsleden die slagen voor een bevorderingsexamen in dienst genomen worden in een statutaire bevorderingsfunctie en dit naar analogie met de personeelsleden van de lokale besturen. Enkel de contractuele personeelsleden die aangeworven worden met een objectief wervingssysteem kunnen meedingen naar een statutaire bevorderingsbetrekking. Er is geen keuzemogelijkheid om de bevordering al dan niet open te stellen voor contractuele personeelsleden.

Jobpunt is selector voor de ministeries, zowel voor bevordering binnen het niveau als naar het hogere niveau. De proeftijd na bevordering wordt veralgemeend, zowel voor bevordering binnen het niveau als naar het hogere niveau en zowel voor contractuelen als statutairen.

Contractuele personeelsleden kunnen worden aangesteld als projectleiders. Projectleidersfuncties zijn dus niet langer enkel toegankelijk voor statutaire personeelsleden.

De toelage voor tijdelijke functieverzwaren is nu ook opengesteld voor zowel contractuelen als statutairen, ongeacht het niveau. Dat is een stimulans om binnen de entiteit tijdelijk bijkomende of zwaardere taken op te nemen. Die tijdelijke functieverzwaren moet geobjectiveerd worden door het verplichte gebruik van de functieniveaumatrix als kwaliteitsborging.

De berekening van de duur van de proeftijd voor contractuele personeelsleden gebeurt op geheel dezelfde en vereenvoudigde wijze als voor statutairen.

Dit ontwerpbesluit heeft alle fases van de besluitvorming doorlopen: eerste principiële goedkeuring, onderhandelingen in het Sectorcomité XVIII, advies van de Raad van State, definitieve goedkeuring op 21 februari 2014. De bepalingen treden in principe in werking op 1 maart 2014.

De analyses gingen verder, maar voor een aantal maatregelen tot gelijkschakeling is er eerst grondiger werk nodig. Er moet eerst nagedacht worden over en er moeten aanpassingen gebeuren aan fundamentele regelgeving met betrekking tot de verhouding statutair-contractueel. Een aantal zaken zijn afhankelijk van de opheffing van het Algemene Principes Koninklijk Besluit (APKB). Pas na het Vlinderakkoord zal Vlaanderen een aantal sleutels in handen hebben die nu federaal zijn ingevolgde de bijzondere wetten op de hervorming der instellingen.

Er werd een analyse gemaakt betreffende de verschillen tussen contractuelen en statutairen in het Vlaams Personeelsstatuut (VPS). Een aantal acties hebben geleid tot een aanpassing van de regelgeving. Voor de andere verschillen kan nu nog geen beslissing worden genomen. Deze visie kan pas ontwikkeld worden na opheffing van het APKB wat betreft de diensten van de Vlaamse overheid. Het APKB geeft nu voorrang aan de statutaire tewerkstellingsvorm en beperkt contractuele tewerkstelling tot volgende gevallen: tijdelijke en uitzonderlijke personeelsbehoeften; bijkomende of specifieke opdrachten; hooggekwalificeerde betrekkingen; vervangingsopdrachten. Dat is de limitatieve opsomming.

U weet dat de diverse partijen in hun programma's intussen diverse politieke standpunten hebben ingenomen, maar nu moet eerst een visie worden ontwikkeld. Ik zie daarbij een aantal

theoretische varianten: behoud van statutairen en contractuelen naast elkaar; uitsluitend statutaire tewerkstelling, met een arbeidsvoorwaardenregeling die uitsluitend concepten bevat uit het ambtenarenrecht; uitsluitend contractuele tewerkstelling, met een arbeidsvoorwaardenregeling die uitsluitend arbeidsrechtelijke concepten bevat; uitsluitend statutaire tewerkstelling, met een arbeidsvoorwaardenregeling die concepten uit zowel het ambtenaren- als het arbeidsrecht omvat; uitsluitend contractuele tewerkstelling, met een arbeidsvoorwaardenregeling die niet alleen concepten uit het arbeidsrecht omvat, maar ook concepten uit het ambtenarenrecht die niet strijdig zijn met het arbeidsrecht. De administratie bereidt op dat vlak, zoals dat telkens gebeurt, een visietekst voor met het oog op het volgende regeerakkoord. Ikzelf heb geen kennis van de inhoud van deze tekst. Hij wordt bezorgd op het moment dat de regeeronderhandelingen worden aangevat.

Wat zijn naar mijn aanvoelen de grootste hinderpalen om tot een meer gelijkvormig statuut te komen? Contractuele tewerkstelling kan alleen in overeenstemming met de door de federale overheid vastgestelde arbeidsrechtsregels. De Vlaamse overheid heeft geen bevoegdheid om die regels aan te passen. Daarenboven kan de Vlaamse overheid ingevolge het APKB enkel in limitatieve gevallen een beroep doen op contractuele personeelsleden. De grootste hindernissen hebben te maken met het arbeidsrecht, het socialezekerheidsrecht en het ambtenarenrecht. Het arbeidsrecht is enerzijds flexibeler, anderzijds restrictiever dan het ambtenarenrecht. De overheidswerkgever is er niet mee gebaat om de beperkingen van het arbeidsrecht van toepassing te maken op het geheel van zijn personeel.

Ik geef een voorbeeld: bij contractuele personeelsleden is er geen mogelijkheid voor de overheid om eenzijdig de arbeidsvoorwaarden te wijzigen, wat met statutairen wel kan. Het te veel in standhouden van typisch statutaire regelingen heeft anderzijds tot gevolg dat bepaalde flexibele regelingen uit het arbeidsrecht niet kunnen worden toegepast, denk maar aan de ontslagregeling, die veel makkelijker en flexibeler is bij contractuelen dan bij statutairen. Voor contractuele personeelsleden kunnen concepten uit het ambtenarenrecht alleen worden ingevoerd wanneer ze niet strijdig zijn met het arbeidsrecht. De socialezekerheidsregelingen voor contractuelen en statutairen verschillen. Er is minder stimulans om regelingen van het contractuele personeel ook voor het statutaire personeel in te voeren, als het statutaire personeel hierbij niet dezelfde rechten krijgt op tussenkomst van de sociale zekerheid als voor het contractuele personeel het geval is. Een voorbeeld: bij ziekteafwezigheid heeft het contractueel personeelslid recht op ziekte-uitkeringen. Ambtenaren kunnen bij overname van de ziekteregeling voor contractuelen geen aanspraak maken op ziekte-uitkeringen, waardoor ze financieel ten laste blijven van de werkgever. Contractueel overheidspersoneel kan geen aanspraak maken op een tweede pensioenpijler om het verschil tussen een ambtenaren- en een werknemerspensioen te overbruggen. Om een tweede pensioenpijler te kunnen toekennen aan de contractuele personeelsleden bij de federale overheid en de gemeenschappen en de gewesten, is vereist dat de federale overheid eerst een kaderwet goedkeurt. Die is er op het ogenblik niet. Als die er wel zou zijn, moet je natuurlijk ook kijken naar de budgettaire consequenties met betrekking tot die tweede pijler.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik dank u voor het overzicht. Ik wist niet dat ondertussen de hele procedure was afgelegd voor een aantal zaken, zoals de projectleidersfunctie en de toelage tijdelijke functieverzwaring en dat dat over enkele dagen van kracht wordt. Ik ben blij te vernemen dat qua timing die vraag zeer goed zit.

Dat er via de zesde staatsvorming een aantal zaken mogelijk zullen worden, is goed. We hebben dat ook in de uiteenzetting gehoord over het groenboek, waar een aantal keuzes zijn gegeven. Het zal inderdaad aan de volgende regering zijn om daar goed mee om te gaan. Ik hoor her en der al zeggen dat: als ze het APKB gaan afschaffen, zie dan maar dat ze niet iets dubbel zo stringent maken op Vlaams niveau maar dat ze daar op een verstandige manier mee omgaan. In de wandelgangen hoor ik zeggen: als je sommigen laat doen, dan wordt het nog

erger. We moeten er zeker goed op voorbereid zijn om van die zaken goede instrumenten te maken, goed voor de werknemers, goed voor de overheid en goed voor de mensen die van de dienstverlening moeten kunnen gebruikmaken.

Het was goed om de hindernissen nog even in beeld te brengen. We weten dat er op een aantal punten nog werk zal zijn voor de volgende regering.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, uit mijn uiteenzetting blijkt dat zelfs met de afschaffing van het APKB, je nog niet naar het perfecte Vlaamse eenvormige ‘statuut’ of regeling zou komen. Stel dat je breder zou gaan voor contractuelen. Contractuelen hebben een bepaalde flexibiliteit die nu bij ambtenaren bestaat, niet, en vice versa. Je zult altijd nog zekere beperkingen hebben, tenzij er een soort machtiging zou komen om met een heel eigen eengemaakte regeling te kunnen werken, wat de beste der werelden zou zijn. Maar arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht zijn federaal en dan zul je nog altijd op muren botsen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■